

KONFERENSSI LIITTYMISESTÄ
EUROOPAN UNIONIIN
– MONTENEGRO –

Bryssel, 13. joulukuuta 2024
(OR. en)

AD 27/24

LIMITE

CONF-ME 13

LIITTYMISTÄ KOSKEVA ASIAKIRJA

Asia: EUROOPAN UNIONIN YHTEINEN KANTA
– Luku 10: Tietoyhteiskunta ja viestimet

EUROOPAN UNIONIN YHTEINEN KANTA

Neuvotteluluku 10: Tietoyhteiskunta ja viestimet

Tämä Euroopan unionin kanta on muodostettu Montenegron liittymiskonferenssia koskevan Euroopan unionin yleisen kannan (AD 23/12 CONF-ME 2) perusteella ja erityisesti seuraavia liittymiskonferenssissa hyväksytyjä neuvotteluperiaatteita noudattaen:

- Osapuolten jostakin neuvotteluluvusta aiemmin esittämä näkemys ei vaikuta muista luvuista mahdollisesti muodostettavaan kantaan;
- Neuvottelujen kuluessa eri luvuista aikaansaatuja sopimuksia, edes osittaisia sopimuksia, ei voida katsoa lopullisiksi ennen kuin asiassa on päästy kokonaisratkaisuun;

Lisäksi noudatetaan neuvottelukehyksen 24, 28, 41 ja 44 kohdassa esitettyjä vaatimuksia.

EU kannustaa Montenegroa jatkamaan lainsäädäntönsä mukauttamista EU:n säännöstöön ja toteaa, että täydentävää säännöstöä voi tulla voimaan jo ennen liittymistä, varmistamaan EU:n säännösten tosiasiallisen täytäntöönpanon ja noudattamisen valvonnan sekä kehittämään ennen liittymistä politiikkoja ja välineitä, jotka vastaavat mahdollisimman tarkasti EU:n politiikkoja ja välineitä.

EU panee merkille, että Montenegro hyväksyy kannassaan AD 11/13 (CONF-ME 9) ja sen lisäyksessä AD 11/13 ADD 1 (CONF-ME 9) luvun 10 alaa koskevan unionin säännösten sellaisena kuin se oli voimassa 12. tammikuuta 2024 ja ilmoittaa voivansa panna sen täytäntöön siihen päivään mennessä, jona se liittyy Euroopan unioniin.

Yleinen strategia

EU panee merkille Montenegron hyvän valmiustason tietoyhteiskunnan ja viestintien alalla.

Asiaankuuluvat strategiset asiakirjat, kuten digitaalisen muutoksen strategiaa 2022–2026 koskeva Montenegron toimintasuunnitelma 2024–2025, ovat linjassa **digitaalinen vuosikymmen - ohjelman** tavoitteiden kanssa. EU on tyytyväinen Montenegron sitoumukseen parantaa edelleen digitaalista infrastruktuuria, lisätä digitaalista lukutaitoa ja edistää digitaalisia palveluja.

EU panee merkille, että Montenegro liittyi **Digitaalinen Eurooppa -ohjelmaan** sen jälkeen, kun Euroopan komissio ja Montenegro allekirjoittivat ohjelmaa koskevan assosiaatiosopimuksen kesäkuussa 2023 Länsi-Balkanin sääntelyä koskevan toisen vuoropuhelun kokouksessa. Assosiaatiosopimus tuli voimaan takautuvasti 1. tammikuuta 2023. Montenegro on sittemmin osallistunut menestyksekkäästi Digitaalinen Eurooppa -ohjelman ehdotuspyyntöihin.

Sähköinen viestintä

EU panee merkille, että 10. lokakuuta 2024 hyväksyttiin uusi **sähköistä viestintää koskeva laki**, joka on mukautettu eurooppalaisesta sähköisen viestinnän säännöstöstä annettua direktiiviä (EU) 2018/1972 koskevaan unionin säännöstöön. Montenegro on kyseisen lain avulla toteuttanut lainsäädäntömuutoksia, joilla tuetaan sen kansallisen sääntelyviranomaisen eli sähköisen viestinnän ja postipalveluiden viraston (EKIP) riippumattomuutta.

EU panee merkille, että Montenegro on kehittänyt riittävät **hallinnolliset valmiudet**, jotta se voi panna täytäntöön sähköistä viestintää koskevan unionin säännöstön, mutta kannustaa Montenegroa jatkamaan rekrytointia palkkaamalla lisähenkilöstöä jäljellä olevien virkojen täyttämiseksi. EU antaa tunnustusta sähköisen viestinnän ja postipalveluiden viraston johtokunnan jäsenten nimittämiseksi huhtikuussa 2024. Tämän ansiosta sääntelyviranomainen pystyi jatkamaan työtään ja tavanomaisia toimintojaan, ja se oli askel oikeaan suuntaan eli hyvien tulosten saavuttamiseen televiestintäalan sääntelyviranomaisen riippumattomuuden osalta. EU on tyytyväinen myös uuden sähköistä viestintää koskevan lain 232 artiklan säännöksiin, jotka mahdollistavat sähköisen viestinnän ja postipalvelujen viraston jäsenten nykyisen toimikauden jatkamisen heidän toimikautensa päättymiseen saakka. Siten varmistetaan sähköisen viestinnän ja postipalvelujen viraston toiminnan jatkuvuus ja vakaus. EU panee merkille, että menettelyt sähköisen viestinnän ja postipalvelujen viraston johtajan nimittämiseksi ovat parhaillaan käynnissä. EU on tyytyväinen sitoumukseen vahvistaa jatkuvasti sähköisen viestinnän ja postipalvelujen viraston hallinnollisia valmiuksia. EU panee merkille suunnitelmat, joiden mukaan virastoa koskevia rekrytointeja on tarkoitus jatkaa vuonna 2025, mukaan lukien mahdollisuus ottaa palvelukseen erikoisasiantuntijoita.

Lisäksi EU on tyytyväinen sähköistä viestintää koskevan laissa säädettyihin lisäsuojatoimiin **sääntelyviranomaisen riippumattomuuden** säilyttämiseksi. Laissa vahvistetaan selkeät menettelyt johtokunnan jäsenten ja johtajan nimittämistä ja erottamista varten. EU on tyytyväinen siihen, että kyseisessä laissa sähköisen viestinnän ja postipalvelujen virastolle annettiin täysi itsemääräämisoikeus talousarvionsa hallinnoinnissa ja vahvistettiin selkeät menettelyt rahoituksen suunnittelua ja siitä raportointia varten.

EU on tyytyväinen siihen, että Montenegro on vuonna 2013 hyväksytyllä ja vuosina 2017, 2019 ja 2024 muutetulla sähköistä viestintää koskevalla lailla saattanut lainsäädäntönsä sähköisiä viestintäverkkoja ja -palveluja koskevista valtuutuksista annetun direktiivin 2002/20/EY (**valtuutusdirektiivi**) mukaiseksi, kuten asiakirjassa AD 9/14 CONF-ME 5 edellytetään. Lisäksi EU on tyytyväinen sähköistä viestintää koskevaan lakiin vuosina 2017 ja 2024 tehtyihin muutoksiin, joilla poistettiin vaatimus siitä, että kansallinen sääntelyviranomainen siirtää ylijäämätulot valtion talousarvioon, kuten asiakirjassa AD 9/14 CONF-ME 5 edellytettiin. EU panee merkille, että äskettäin hyväksytyn lain 201 artiklan mukaan silloin, kun sähköisen viestinnän ja postipalvelujen viraston tulot ylittävät sen menot, ylijäämätulot osoitetaan kyseisen viraston erityistilille ja nämä varat käytetään laissa säädettyjen toimien toteuttamiseen seuraavana kalenterivuonna. EU on tyytyväinen siihen, että Montenegron taajuuksien hallintakehys on yhdenmukaistettu direktiivin (EU) 2018/1972 kanssa.

Edellä esitetyn perusteella EU katsoo, että Montenegro **on täyttänyt** EU:n yhteisessä kannassa (AD 9/14 CONF-ME 5) esitetyissä **ensimmäisessä ja toisessa päättämisedellytyksessä asetetut sähköistä viestintää koskevat vaatimukset**.

EU on tyytyväinen Montenegron jatkuvaan edistymiseen lainsäädäntönsä mukauttamisessa luvun 10 alaa koskevaan EU:n säännöstöön sähköisen viestinnän osalta:

EU panee merkille, että Montenegro on osallistunut tarkkailijana **Euroopan sähköisen viestinnän sääntelyviranomaisten yhteistyöelimen (BEREC)** toimintaan vuodesta 2011 ja että uusi sopimus BERECin kanssa allekirjoitettiin 9. kesäkuuta 2023. EU panee myös merkille, että kesäkuussa 2023 Montenegron kansallisesta sääntelyviranomaisesta, sähköisen viestinnän ja postipalvelujen virastosta, tuli radiotaajuuspolitiikkaa käsittelevän ryhmän tarkkailijajäsen.

EU toteaa, että joulukuussa 2021 hyväksyttiin laki fyysisen infrastruktuurin käytöstä nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönottoa varten. Laki on pitkälti yhdenmukaistettu toimenpiteistä nopeiden sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton kustannusten vähentämiseksi annetun direktiivin 2014/61/EU (**direktiivi laajakaistakustannusten vähentämisestä**) kanssa. EU kannustaa Montenegroa kehittämään edelleen fyysisen infrastruktuurin käyttöä koskevia menettelyjä sekundaarilainsäädännön kautta.

EU panee tyytyväisenä merkille, että ehdotus laajakaistayhteyksien verkoston kehittämistä 2025–2029 koskevaksi kansalliseksi suunnitelmaksi on viimeistelty Montenegron osalta. Kyseinen **kansallinen laajakaistasuunnitelma** on linjassa digitaalinen vuosikymmen -ohjelman kanssa, ja sen tavoitteena on yleinen gigabittiyhteyksien ja 5G-verkon kattavuus vuoteen 2030 mennessä. EU panee merkille Montenegron aikomuksen hyväksyä kehittynyt kansallinen laajakaistasuunnitelma vuoden 2024 loppuun mennessä. EU korostaa, että on tärkeää pyrkiä yhdenmukaisuuteen toimenpiteistä gigabittitasen sähköisten viestintäverkkojen käyttöönoton kustannusten vähentämiseksi, asetuksen (EU) 2015/2120 muuttamisesta ja direktiivin 2014/61/EU kumoamisesta annetun asetuksen (EU) 2024/1309 (gigabitti-infrastruktuurisäädös) kanssa.

EU on tyytyväinen siihen, että Montenegro hyväksyi elokuussa 2023 strategian **5G-matkaviestinverkkojen** kehittämiseksi vuosina 2023–2027 ja määritteli sähköisen viestinnän alan kehittämisen strategiset suuntaviivat joulukuussa 2021 hyväksytyssä Montenegron digitaalisen muutoksen strategiassa 2022–2026. Vuoden 2022 lopussa sähköisen viestinnän ja postipalvelujen virasto huutokauppasi menestyksekkäästi 5G-taajuuksien taajuusalueet 700 MHz ja 3 600 MHz ja myönsi ne kolmelle suurelle operaattorille. EU kannustaa Montenegroa noudattamaan suunnitelmaansa ottaa 5G-verkko käyttöön kaikissa kunnissa vuoden 2024 loppuun mennessä ja tarjota 5G-verkon kattavuus 50 prosentille väestöstä vuoteen 2026 mennessä. EU kehottaa Montenegroa mukautumaan EU:n 5G-kyberturvallisuusvälineistöön ja panemaan sen täytäntöön.

EU on tyytyväinen siihen, että vastuuministeriöön on perustettu **laajakaistaa käsittelevä virasto** (BCO), joka toimii sähköisen viestinnän, postipalvelujen ja radiotaajuuksien osaston alaisuudessa laajakaistayhteyksien osastona. EU on tyytyväinen siihen, että laajakaistaa käsittelevän viraston henkilöstö osallistuu säännöllisesti EU:n BCO-verkoston järjestämiin kokouksiin.

Tietoyhteiskunnan palvelut

EU panee merkille, että Montenegro on pitkälti mukauttanut lainsäädäntönsä tietoyhteiskunnan palveluja koskevaan unionin säännöstöön.

Tietoyhteiskunnan palvelujen osalta EU panee merkille Montenegron raportoiman **hallinnollisten valmiuksien** kehityksen. EU panee merkille, että Montenegrolla on riittävät hallinnolliset valmiudet panna tietoyhteiskunnan palveluja koskeva unionin säännöstö täytäntöön, ja kannustaa Montenegroa edistymään suunnitelmissaan jatkaa rekrytointia palkkaamalla lisähenkilöstöä jäljellä olevien virkojen täyttämiseksi.

Kyberturvallisuuden osalta EU toteaa, että Montenegro on vahvistanut kyberturvallisuusinfrastruktuuriaan, perustanut hallituksen tietoturvaloukkauksia käsittelevän ryhmän (CIRT) ja parantanut sen valmiuksia sekä perustanut verkkoportaalin tietoisuuden lisäämiseksi kyberturvallisuuskysymyksistä. EU on tyytyväinen Montenegron merkittäviin toimiin EU:n määrittelemien kyberturvallisuutta koskevien normien ja vaatimusten täyttämiseksi.

EU kannustaa Montenegroa hyväksymään kyberturvallisuusstrategiansa yhteydessä uuden toimintasuunnitelman, joka on linjassa EU:n tavoitteiden kanssa. EU panee merkille, että Montenegro on hyväksynyt tietoturvalain, jonka tarkoituksena on yhdenmukaistaa lainsäädäntö toimenpiteistä kyberturvallisuuden yhteisen korkean tason varmistamiseksi kaikkialla unionissa, asetuksen (EU) N:o 910/2014 ja direktiivin (EU) 2018/1722 muuttamisesta sekä direktiivin (EU) 2016/1148 kumoamisesta annetun direktiivin (EU) 2022/2555 (NIS 2 -direktiivi) kanssa. EU kannustaa Montenegroa varmistamaan täyden yhdenmukaisuuden NIS2-direktiivin jäljellä olevien säännösten kanssa mahdollisimman pian.

EU on tyytyväinen Montenegron suunnitelmiin perustaa kyberturvallisuusvirasto ja lisätä kyberpuolustusvalmiuksiaan tietoyhteiskuntaa koskevan lain voimaantulon jälkeen.

EU on myös tyytyväinen digitaaliakatemian perustamiseen. Se on hyvä verkkoalusta, jolla kehitetään virkamiesten ja myös opiskelijoiden digitaalisia ja johtamistaitoja ja joka parantaa siten maan digitalisaatiokykyä ja -valmiuksia ja lisää yhteiskunnan digitaalista tietoisuutta.

Ottaen huomioon äskettäin hyväksytyt tietoyhteiskunnan palveluja koskevat EU:n säädökset EU korostaa, että on tärkeää vahvistaa edelleen Montenegron hallinnollisia valmiuksia panna tietoyhteiskuntaa koskeva uusi unionin säännöstö tosiasiallisesti täytäntöön.

Edellä esitetyn perusteella EU katsoo, että Montenegro on täyttänyt EU:n yhteisessä kannassa (AD 9/14 CONF-ME 5) esitetystä toisesta päättämisedellytyksestä asetetut tietoyhteiskunnan palvelujen osaa koskevat vaatimukset.

EU on tyytyväinen Montenegron jatkuvaan edistymiseen lainsäädäntönsä mukauttamisessa luvun 10 alaa koskevaan EU:n säännöstöön tietoyhteiskunnan osalta:

Datan osalta EU panee tyytyväisenä merkille, että Montenegro on virallisesti sitoutunut yhdenmukaistamaan kansallisen lainsäädäntönsä täysin avoimesta datasta ja julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä annetun direktiivin (EU) 2019/1024 (avointa dataa koskeva direktiivi) kanssa joulukuuhun 2026 mennessä. EU kehottaa Montenegroa mukauttamaan kehityksensä eurooppalaisen datan hallinnoinnista ja asetuksen (EU) 2018/1724 muuttamisesta annettuun asetukseen (EU) 2022/868 (datahallinta-asetus).

EU kehottaa Montenegroa saattamaan päätökseen vapaata tiedonsaantia koskevan uuden lain. EU antaa tunnustusta sille, että henkilötietojen suojaa koskevaan lakiin tehdyillä muutoksilla on päästy yhdenmukaisuuteen henkilötietojen ja yksityisyyden suojaan liittyvän EU:n säännösten sekä asiaankuuluvien kansainvälisten asiakirjojen ja säädösten kanssa. Lisäksi EU antaa tunnustusta Montenegron työlle sellaisen uuden teknologisen ratkaisun löytämiseksi, joka vastaa kaikkia EU:n teknisiä eritelmiä ja standardeja viranomaisten hallussa olevien tietojen avaamisen alalla.

Digitaalisen luottamuksen osalta EU panee merkille, että vuonna 2017 hyväksytty sähköistä tunnistamista ja sähköistä allekirjoitusta koskeva Montenegron laki on täysin yhdenmukainen asetuksen (EU) N:o 910/2014 (eIDAS) kanssa. EU on tyytyväinen Montenegron sitoumukseen mukauttaa lainsäädäntönsä myös EU:n uuteen digitaalisen identiteetin kehykseen, joka otettiin käyttöön toukokuusta 2024 alkaen voimassa olleella muutosasetuksella (EU) 2024/1183 (eIDAS 2), kuten Länsi-Balkanin kasvusuunnitelman 2025–2027 mukaisessa Montenegron uudistusohjelmassa edellytetään. Lisäksi EU on tyytyväinen uuden varmenneviranomaisen järjestelmän täytäntöönpanoon.

Sähköisen hallinnon osalta EU panee merkille sähköistä hallintoa koskevan lain ja sähköisiä asiakirjoja koskevan lain vuoden 2019 versiot. EU on tyytyväinen Montenegron työhön uusien teknologisten ratkaisujen käyttöön ottamiseksi sähköistä asiakirjanhallintajärjestelmää (eDMS) ja sähköisesti järjestettävien hallituksen istuntojen prosessin hallinnointia varten. Lisäksi EU on tyytyväinen rekistereiden välisen sähköisen tiedonvaihtojärjestelmän tehostamiseen tähtäävään työhön, jota on vielä parannettava. EU panee myös tyytyväisenä merkille toimet kansalaisille ja yrityksille tarkoitetun uuden sähköisen hallinnon portaalin käynnistämiseksi, joka on määrä saattaa valmiiksi vuoden 2024 loppuun mennessä. Lisäksi EU on tyytyväinen siihen, että sähköisten maksujen portaali otettiin kattavasti käyttöön vuonna 2023, joten kansalaiset voivat maksaa hallinnollisia maksuja sähköisesti.

Yhteentoimivuuden osalta EU panee merkille kansallisten yhteentoimivuusperiaatteiden hyväksymisen ja niiden mukauttamisen vuoden 2017 eurooppalaisiin yhteentoimivuusperiaatteisiin. EU korostaa, että on tärkeää pyrkiä mukautumaan uuteen lainsäädäntöön, erityisesti asetukseen (EU) 2024/903 (Yhteentoimiva Eurooppa -säädös).

EU antaa tunnustusta sille, että sähköistä kaupankäyntiä koskeva laki on yhdenmukaistettu tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista annetun direktiivin 2000/31/EY (direktiivi sähköisestä kaupankäynnistä) kanssa. EU on tyytyväinen Montenegron suunnitelmiin mukauttaa lainsäädäntönsä asetukseen (EU) 2022/2065 (digipalvelusäädös) ja asetukseen (EU) 2022/1925 (digimarkkinasäädös) osana uutta **sähköistä kaupankäyntiä** koskevaa lakia. EU kehottaa Montenegroa tehostamaan lainsäädäntönsä mukauttamista digipalvelusäädökseen ja digimarkkinasäädökseen ennakoitavuuden takaamiseksi elinkeinoelämälle.

Audiovisuaalipolitiikka

Audiovisuaali- ja mediapalvelujen osalta Montenegro hyväksyi kesäkuussa 2024 kattavan lainsäädäntöpakettin, jolla varmistetaan lainsäädännön mukauttaminen tämän alan EU:n säännöstöön, mukaan lukien eurooppalaisia standardeja koskevat Euroopan neuvoston suositukset.

EU panee merkille, että Montenegron lainsäädäntö on suurelta osin linjassa audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin 2010/13/EU kanssa, sellaisena kuin se on muutettuna audiovisuaalisten mediapalvelujen tarjoamista koskevien jäsenvaltioiden tiettyjen lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetulla direktiivillä (EU) 2018/1808, muuttuvien markkinarealiteettien vuoksi. EU toteaa, että heinäkuussa 2020 hyväksytty ja vuonna 2024 muutettu medialainsäädäntö on yhdenmukaistettu audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin kanssa ja että siinä otetaan käyttöön asiaankuuluvat oikeudelliset suojatoimet, joilla estetään poliittinen puuttuminen kansalliseen yleisradioyhtiöön (RTCG) ja audiovisuaalisten mediapalvelujen virastoon (AMU), joka tunnettiin aiemmin sähköisen viestinnän sääntelyvirastona (AEM).

EU on tyytyväinen siihen, että audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan lain hyväksymisen myötä audiovisuaalisten mediapalvelujen virastolle annettiin uusia valtuuksia vastata pitkäaikaiseen haasteeseen eli sen tehokkuuteen sääntelykehyksen täytäntöönpanossa **riippumattomana sääntelyelimenä**. EU panee merkille, että audiovisuaalisten mediapalvelujen virastolla on nyt kattavat välineet seuraamusten asettamiseen, muun muassa valtuudet määrätä sakkoja, jos lakia rikotaan, sekä tehostetut toimenpiteet eturistiriitojen ja tehtävien yhteensopimattomuuden ehkäisemiseksi poliittisten kysymysten ja säännellyn alan kanssa. EU panee merkille, että kesäkuussa 2024 hyväksytyllä kansallista yleisradioyhtiötä koskevalla lailla käyttöön otetulla oikeudellisella kehyksellä varmistetaan kansallisen yleisradioyhtiön ennustettava, kestävä ja riittävä rahoitus sekä yhtiön riippumattomuus.

EU kannustaa Montenegroa jatkamaan työtään lainsäädäntönsä yhdenmukaistamiseksi äskettäin hyväksytyn mediapalvelujen yhteisestä kehyksestä sisämarkkinoilla annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1083 (**eurooppalainen medianvapaussäädös**) säännösten kanssa ottaen huomioon määräajan säädöksen soveltamiselle EU:n jäsenvaltioissa. EU on tyytyväinen Montenegron aikomukseen edetä tähän suuntaan.

EU panee merkille, että Montenegro hyväksyi lokakuussa 2023 mediastrategiansa 2023–2027 sekä siihen liittyvän toimintasuunnitelman 2023–2024.

EU on tyytyväinen siihen, että Montenegro on jälleen osallistunut audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan lain hyväksymisen myötä **Luova Eurooppa -ohjelman** medialohkoon ja monialaisiin lohkoihin. Lisäksi EU on tyytyväinen siihen, että Montenegron lainsäädäntöpuitteet elokuvaperinnön alalla on yhdenmukaistettu tähän lukuun kuuluvan unionin säännösten kanssa.

EU panee merkille Montenegron raportissaan ilmoittaman **hallinnollisten valmiuksien** kehityksen. EU toteaa, että audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan uuden lain ja tiedotusvälineitä koskevan lain säännökset, jotka ovat audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin kannalta merkityksellisiä, näyttävät takaavan riittävät hallinnolliset valmiudet panna täytäntöön audiovisuaalisten mediapalvelujen alan unionin säännöstön, myös sääntelyn riippumattomuuden osalta. Lisäksi EU panee merkille Montenegron sitoumukset sen varmistamiseen, että audiovisuaalisten mediapalvelujen virastolla on riittävät laitteet ja henkilöstö ja että henkilöstö on asianmukaisesti koulutettu audiovisuaalisia viestimiä koskevan lainsäädännön asianmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi. Audiovisuaalisten mediapalvelujen virastolla on näin ollen riittävät hallinnolliset valmiudet panna täytäntöön audiovisuaalisten mediapalvelujen alan unionin säännöstö, myös sääntelyn riippumattomuuden osalta.

Edellä esitetyn perusteella EU katsoo, että Montenegro on täyttänyt EU:n yhteisessä kannassa (AD 9/14 CONF-ME 5) esitetyissä ensimmäisessä ja toisessa päättämisedellytyksessä asetetut audiovisuaalipolitiikkaa koskevat vaatimukset.

EU korostaa audiovisuaalisten tiedotusvälineiden merkitystä ja korostaa, että alan kehitystä ja lainsäädännön asianmukaista täytäntöönpanoa tiedotusvälineiden sääntelyviranomaisen jatkuvan riippumattomuuden varmistamiseksi seurataan tiiviisti, myös tiedotusvälineiden vapautta koskevan luvun 23 yhteydessä.

* * *

Edellä mainitut seikat huomioon ottaen EU toteaa, että tässä vaiheessa tämä luku ei edellytä lisäneuvotteluja.

Koko neuvottelujen ajan seurataan, missä määrin kansallista lainsäädäntöä mukautetaan unionin säännöstöön ja miten sen täytäntöönpanossa edetään. EU korostaa kiinnittävänsä erityistä huomiota kaikkien edellä mainittujen seikkojen seurantaan muun muassa sen varmistamiseksi, että Montenegrolla on hallinnolliset valmiudet sekä valmiudet saattaa päätökseen lainsäädäntönsä mukauttaminen kaikilla tähän lukuun kuuluvilla aloilla. Erityisesti on otettava huomioon tämän luvun yhteydet muihin neuvottelulukuihin. Lopullinen arvio Montenegron lainsäädännön yhdenmukaisuudesta unionin säännöston kanssa ja sen valmiudesta panna säännöstö täytäntöön voidaan tehdä vasta neuvottelujen myöhemmässä vaiheessa. Kaikkien niiden tietojen lisäksi, joita EU saattaa vaatia tätä lukua koskevia neuvotteluja varten ja jotka on toimitettava konferenssille, EU kehottaa Montenegroa toimittamaan vakautus- ja assosiaationeuvostolle säännöllisesti yksityiskohtaisia kirjallisia tietoja siitä, miten unionin säännöston täytäntöönpanossa on edetty.

Kaikki edellä mainitut seikat huomioon ottaen EU palaa tarvittaessa tähän lukuun myöhemmin.

EU panee merkille, että Montenegro hyväksyy neuvottelukannassaan AD 11/13 (CONF-ME 9) ja sen lisäyksessä AD 11/13 ADD 1 (CONF-ME 9) luvun 10 alaa koskevan unionin säännöston sellaisena kuin se oli voimassa 12. joulukuuta 2024. EU panee lisäksi merkille, että Montenegro ilmoittaa jatkavansa lainsäädäntönsä mukauttamista unionin säännöstöön ja voivansa panna sen täytäntöön siihen päivään mennessä, jona se liittyy Euroopan unioniin.

Lisäksi EU muistuttaa, että 12. joulukuuta 2024 ja neuvottelujen päättymisen välillä saatetaan hyväksyä uutta unionin säännöstöä.